

MOTIE 1: DE EERSTVOLGENDE VERKIEZING VAN HET FNV-BESTUUR.

Het Ledenparlement van de FNV, in vergadering bijeen op 30/31-10-2025 te Noordwijkerhout, ter bespreking van agendapunt 13 'verbetering governance FNV',

- Schaart zich achter het in de landelijke kaderbijeenkomst 'Herstel vertrouwen en verbeteren samenwerking' op 16-7-2025 gebleken streven van het interim-bestuur om onze in 2024 verharde interne discussies voortaan op een meer kameraadschappelijke manier te gaan voeren,
- Streeft naar het bereiken van overeenstemming tussen alle betrokken FNV-organen over de wijze van verkiezing van het eerstvolgende FNV-bestuur,
- Constateert dat de Ondernemingskamer in haar uitspraak van 13 juni 2025 aan de tijdelijk Toezichthouders de ruimte gaf om eenmalig zo nodig in afwijking van de statuten en interne reglementen van de FNV zorg te dragen voor het organiseren en vormgeven van verkiezingen voor een nieuw algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter van Federatie Nederlandse Vakbeweging, die functioneren voor het restant van de bestuursperiode 2025-2029,
- Is van oordeel dat de Raad van Toezicht zijn opdracht ruimer uitlegt dan is bedoeld door de Ondernemingskamer, in het bijzonder wat betreft:
 1. De wijze van totstandkoming van het eerstvolgende bestuur, waarbij garanties voor een normale open kandidaatstelling en normale pluriforme verkiezingen ontbreken.
 2. Het nemen van een voorschot op het idee dat toekomstige besturen klein en professioneel moeten zijn en dan het beste kunnen worden aangesteld door de Raad van Toezicht in plaats van door Ledenparlement, ledenstemming of congres.
 3. De door de Ondernemingskamer beoogde volgorde van handelen, waarin eerst verkiezingen worden gehouden en daarna advisering plaatsvindt door de Raad van Toezicht over toekomstige als 'governance' omschreven organisatiemodellen.

Spreekt de vrees uit dat een eenzijdige aandacht voor professionalisering van het bestuur ertoe kan leiden dat het eerstvolgende FNV-bestuur op grotere afstand komt te staan van de leden en de ledenactiviteiten dan vorige FNV-besturen, dat het bereiken van overeenstemming tussen Ledenparlement/Bondsraad en Dagelijks bestuur moeilijker zal worden en dat de FNV als geheel daardoor kan worden verzwakt, en zoekt daarom als oplossing een weg waarin een goed evenwicht tussen professionaliteit en ledendemocratie behouden blijft.

Kiest ter amendering van het voorstel van de Raad van Toezicht de hiernavolgende stellingname met betrekking tot het organiseren van de eerstvolgende bestuursverkiezing:

- Het Ledenparlement kijkt welwillend naar voorstellen van de Raad van Toezicht voor het eenmalig buiten de geldende regels om tot stand brengen van een Dagelijks Bestuur, dat gebruikelijk bestaat uit zeven leden, inclusief de voorzitter.
- De verkiezing van het Algemeen Bestuur van tien leden, dat in de thans geldende constructie de inbreng van de leden, de kaderleden en de sectoren bewaakt en het Dagelijks Bestuur behoedt voor onnodige botsingen met achterban en Ledenparlement, vindt plaats via een open kandidaatstelling op de tot nu toe gebruikelijke wijze en door de afweging tussen een veelheid van kandidaten.
- De vraag of bij toekomstige bestuursverkiezingen in 2029, 2033 enz. naast het Dagelijks Bestuur een groot Algemeen Bestuur behouden dient te blijven hangt

samen met de op dat moment versterkte positie van de sectoren en hun inbreng in de Bondsraad en ook met de dan inmiddels opgedane ervaringen met een professioneler Dagelijks Bestuur, waaruit zou kunnen blijken dat de voortgezette beschikbaarheid van dat grote bestuur inmiddels minder belangrijk is geworden.

BESLUIT:

1 Nodigt via het interim-bestuur de Raad van Toezicht uit tot het doen van een aangepast voorstel dat overeenstemt met de strekking van deze motie en beter past binnen de door de Ondernemingskamer geformuleerde opdracht voor het organiseren van verkiezingen voor een voorzitter, Dagelijks Bestuur en Algemeen bestuur van de FNV.

2 Stemt in afwachting van bovengenoemde overname vooralsnog niet in met een aanwijzing door de Raad van Toezicht van een voorzitter en van een bestuur dat niet past binnen de huidige FNV-statuten.

Indiener:

Erik Meijer (Senioren)

Ondersteund door:

Linda Huisman (Jong)

Marcel Engeringh (Zelfstandigen)

Erik van Grieken (Metaal)

Ben van de Lageweg (Bouwen & Wonen)

Cor den Dekker (Industrie & Agrarisch)

An-Akh Zaldoc (Zorg & Welzijn)

Rachida el Hamdaoui (Overheid)

Daniel van Eijk-Bos (Diensten)

Rob Sander (Horecabond FNV)

Simone Geluk (Nederlandse Politiebond NPB)

MOTIE 2: VERSTERKING VAN DE FNV ALS LEDENVERENIGING.

Het Ledenparlement van de FNV, in vergadering bijeen op 30/31-10-2025 te Noordwijkerhout ter bespreking van agendapunt 13 'verbetering governance FNV',

Verwelkomt het meedenken door de Raad van Toezicht over patronen en problemen die de kracht en de strijdbaarheid van de FNV aantasten en over mogelijke toekomstige verbeteringsmaatregelen,

Neemt kennis van de voorstellen van de Raad van Toezicht d.d. 1-10-2025 om de interne structuur van de FNV te wijzigen, in het bijzonder wat betreft de positie van de Raad van Toezicht zelf, de zeggenschap van de Raad van Toezicht over de samenstelling van toekomstige FNV-besturen, de versterking van de sectoren binnen het ongedeelde deel van de FNV en de omzetting van het FNV-Ledenparlement in een Bondsraad,

Is van oordeel dat de uitspraak van de Ondernemingskamer d.d. 13 juni 2025 aan de Raad van Toezicht wel de ruimte geeft om Algemeen Bestuur en Ledenparlement te adviseren over een toekomstig bestuursmodel maar niet de bevoegdheid verleent om daar eigenmachtig over te beslissen of zo'n beslissing te laten voorafgaan aan de eerstvolgende bestuursverkiezingen,

Spreekt als voorlopig standpunt uit dat:

- De FNV in de eerste plaats een ledenvereniging is voor de gezamenlijke bescherming van arbeid, inkomen, medezeggenschap en werkomstandigheden, en dat daarbinnen de democratische zeggenschap van de leden voorop moet staan,
- De samenstelling van toekomstige FNV-besturen een bevoegdheid blijft van de FNV-leden, waar nodig vertegenwoordigd door Ledenparlement/Bondsraad, en dat tijdens de voorbereiding van de 4-jaarlijkse verkiezingen de in een open proces gestelde kandidaten hun uiteenlopende voornemens moeten kunnen verdedigen,
- Versterking van de activiteiten en de invloed van de op doelgroepen toegespitste sectoren binnen het ongedeelde deel van de FNV vereist dat hun mogelijkheden en bevoegdheden voor interne en externe communicatie worden verbeterd, gericht op een sterke band met hun leden, maximale zichtbaarheid naar de betrokken doelgroepen en de media, en een daarin passend goed samenspel met de FNV-Werkorganisatie,
- Verandering van de naam Ledenparlement in Bondsraad een geschikt middel kan zijn om nog duidelijker dan voorheen te laten zien dat dit voor de democratie belangrijke orgaan allereerst ten dienste staat van de FNV-leden, het congres, de sectoren en de VLR-bonden,
- Geen bevoegdheden van de Bondsraad moeten verschuiven naar de Raad van Toezicht of het Algemeen Bestuur, en alleen het congres desgewenst betrokken kan worden bij de uitoefening van taken als Algemene Leden Vergadering,
- De invloed van de sectoren en de VLR-bonden op de periodieke samenstelling van de toekomstige Bondsraad zodanig groot moet zijn dat ieder lid van die raad zich bewust is dat hij/zij gevoed wordt door discussies en wensen vanuit de eigen sectorleden en namens die achterban beslist over gezamenlijke sector-overstijgende vakbondsaken.

- Na het aantreden van het eerstvolgende algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter van Federatie Nederlandse Vakbeweging een zo breed mogelijke ledendiscussie moet worden georganiseerd over verbeteringen in het bestuursmodel (daarbij inbegrepen de ideeën van de Raad van Toezicht) en over een daarbij passende aanpassing van de statuten, die in 2026/2027 moet uitmonden in besluitvorming door Ledenparlement/Bondsraad en/of congres.

BESLUIT:

1 Nodigt via het interim-bestuur de Raad van Toezicht uit tot het doen van een aangepast voorstel dat overeenstemt met de strekking van deze motie.

2 Stemt in afwachting van die overname vooralsnog niet in met de ‘voorstellen van de tijdelijke toezichthouders om knelpunten in de governance weg te nemen’, gedateerd 14 oktober 2025 en getiteld "Voor de toekomst: een sterke FNV!"

Indiener:

Erik Meijer (Senioren)

Ondersteund door:

Linda Huisman (Jong)

Marcel Engeringh (Zelfstandigen)

Erik van Grieken (Metaal)

Ben van de Lageweg (Bouwen & Wonen)

Cor den Dekker (Industrie & Agrarisch)

An-Akh Zaldoc (Zorg & Welzijn)

Rachida el Hamdaoui (Overheid)

Daniel van Eijk-Bos (Diensten)

Rob Sander (Horecabond FNV)

Simone Geluk (Nederlandse Politiebond NPB)

Aan: de afgevaardigden Ledenparlement en plaatsvervangers

CC: oud-voorzitters, leden van het interim-bestuur en leden van de RvT van de vereniging FNV

31 oktober 2025

Geachte leden van het Ledenparlement, beste vakbondsvrienden,

Sinds gisteravond heb ik via verschillende kanalen de vraag gekregen waarom ik als oud-voorzitter van de FNV de brief van drie andere oud-voorzitters niet mee heb ondertekend. Ben ik niet benaderd? Sta ik er inhoudelijk anders in? Zou ik daar alsjeblieft inhoudelijk op willen reageren?

Ik wil graag allereerst benadrukken dat ik de kern van de oproep onderschrijf: er is moed nodig om samen een weg vooruit te vinden! Toch staat mijn naam bewust niet onder de brief die jullie gisteren heeft bereikt. Bij democratische verantwoording hoort transparantie en dus zal ik de aan mij gestelde vragen beantwoorden. Ik vertrouw op jullie wijsheid deze reactie op waarde te schatten en in de context te interpreteren.

De tijdelijk toezichthouders, waaronder een oud-voorzitter, hebben de ondertekenaars hun steun gevraagd en via hun woordvoerder met een concept brief aan jullie geholpen. Ik ben daarvoor door hen niet benaderd.

Tijdens een bijeenkomst, afgelopen woensdag, waar ik de andere oud-voorzitters tegenkwam, werd ik door een van hen gevraagd of ik de brief – toen nog concept opinie – wilde ondertekenen. Ik heb het concept ontvangen en daar de volgende dag (gisteren dus) op gereageerd. Ik deel hier mijn letterlijke tekst (een app, onderweg in de auto geschreven, dus let svp niet op tikfouten, autocorrecties of slordige formuleringen):

“Beste Agnes, Lodewijk en Han,

Via Agnes kreeg ik een concept opinie met het doel de missie van Lodewijk Asscher en Ton Heerts te steunen.

Ik heb het concept gelezen. Ook de notitie van Ton en Lodewijk die morgen in het Ledenparlement wordt besproken en de concept statuten.

Er zit veel licht tussen de drie zaken die ik heb gelezen en dat is zorgelijk en in elk geval ook kwetsbaar.

Inhoudelijk kijk kan ik de opinie in elk geval niet onderschrijven. Wel het hoofddoel: samen moed op te brengen om een weg vooruit te bepleiten en een oproep (wat mij betreft aan alle betrokkenen, inclusief de toezichthouders!) om over de eigen schaduw heen te stappen.

Ik geef heel kort drie argumenten waarom ik deze opinie niet kan steunen en doe een oproep aan jullie om het ook vooral niet te doen.

1. Ton en Lodewijk hebben (zeker aanvankelijk) vooral hun oor te luisteren gelegd bij managers en bestuurders uit de werkorganisatie en een hele kleine selectie kaderleden uit (enkele) sectoren. De 'sectoren' bestaan vooral als organisatorische vorm in de werkorganisatie en leven vrijwel niet onder de leden. De identiteit van onze leden is hun beroep, hun werkplek of werkgever, soms hun vakbond, maar sectoren zegt mensen niets. De opkomst bij verkiezingen voor sectorraden is nog (veel) lager dan voor het ledenparlement, er zijn vaak nauwelijks kaderleden te vinden die daar gekozen willen worden en dus zijn er heel veel open plekken. Het Ledenparlement heeft de wens tot sectoralisatie op aandringen van het vorige bestuur omarmt en bij sectoren gevraagd naar goede voorstellen voor pilots en daar geld en veel vrijheid voor gereserveerd. Uit sectoren, onder kaderleden en bestuurders, was er vrijwel geen interesse.

2. In de notitie en de opinie wordt gesproken over (directere) invloed van leden en versterking van de democratie. De concept statuten beperken de zeggenschap juist en hollen de ledendemocratie verregaand uit. Het verschuift en concentreert vooral macht bij een handvol professionele toezichthouders. Machtsconcentratie in plaats van democratisering van de macht gaat recht in tegen mijn manifest van vorig jaar en kan ik niet onderschrijven.

3. De kakofonie van goedbedoelde meningen uit de opinie is een beledigende karikatuur van de huidige ledendemocratie. Dat zou je over de Tweede Kamer of het Europees Parlement ook kunnen zeggen, maar is geen reden die organen af te schaffen. Democratie is soms een stroperig proces, maar zorgt juist voor draagvlak. Ik weet zeker dat het pensioenakkoord in 2018 alleen gelukt is dankzij een langdurig ophaaltraject bij leden, diep in de vereniging, een referendum over het resultaat en veel discussie en draagvlak in het ledenparlement. Idem arbeidsmarktpakket in 2021 en 2022.

Ik wil de FNV graag, en zo mogelijk samen met andere voorzitters, vooruit helpen. Maar dit is geen goed plan, niet op verzoek van een gekozen voorzitter of door verkiezing gelegitimeerd bestuur, en zal vooral tot diepe verdeeldheid leiden.

Ik hoop oprecht dat jullie dit niet zo naar het Ledenparlement sturen, daar doe je ook de toezichthouders zeker geen plezier mee. Het zou beter zijn als we hen goede raad zouden geven om samen met de leden en hun vertegenwoordigers, in een zorgvuldig proces, de noodzakelijke bestuurlijke vernieuwing op te pakken.

Want in hun notitie zitten zeker ook prima voorstellen die ook met draagvlak kunnen worden doorgevoerd in plaats van zonder draagvlak doorgedrukt.

Veel wijsheid en hartelijke groet,

Tuur"

Beste afgevaardigden, vakbondsvrienden, ik wens jullie wijsheid vandaag. Zet je alsjeblieft constructief in om samen tot goede verbeteringen aan de besturing van de FNV-vereniging en ondersteunde werkorganisatie te komen. Er liggen genoeg voorstellen op tafel waar jullie

samen de goede voorstellen uit kunnen halen en de minder goed doordachte voorstellen uit kunnen schrappen of aanpassen. Maar doe het sámen. Jullie krijgen het alleen samen voor elkaar!

Het ga jullie goed,

Tuur Elzinga
Oud-voorzitter FNV